

**UCHWAŁA NR XVII/145/2025
RADY MIEJSKIEJ W TRZCIŃSKU-ZDROJU**

z dnia 19 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
w Gminie Trzciesko- Zdrój na lata 2026 – 2036**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) w związku z przepisem art. 16b oraz art. 17 ust.1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214) **Rada Miejska w Trzciesku- Zdroju uchwala, co następuje :**

§ 1. Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzciesko-Zdrój na lata 2026 – 2036, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Trzciesko- Zdrój.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Trzciesku-
Zdroju

mgr Piotr Przytuła

Załącznik do uchwały nr XVII/145/2025

Rady Miejskiej w Trzcińsku-Zdroju

z dnia 19 grudnia 2025 r.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE TRZCIŃSKO-ZDRÓJ NA LATA 2026-2036

Spis treści

WSTĘP	str. 3
I. Zgodność strategii z dokumentami strategicznymi	str. 5
II. Charakterystyka środowiska społecznego	str. 8
2.1. Informacje ogólne	str. 8
2.2. Demografia	str. 8
2.3. Opieka zdrowotna	str. 10
2.4. Polityka mieszkaniowa.....	str. 10
2.5. Oświata	str. 11
2.6. Kultura	str. 12
2.7. Sport i rekreacja	str. 12
2.8. Bezpieczeństwo publiczne	str. 13
2.9. Organizacje pozarządowe	str. 14
III. Diagnoza problemów społecznych w ujęciu działania instytucji pomocy społecznej	str. 15
IV. Diagnoza problemów	str. 26
4.1. Badania	str. 26
V. Analiza SWOT	str. 28
VI. Misja, cele	str. 32
VII. Monitoring i ewaluacja Strategii	str. 35
VIII. Zmiany w Strategii	str. 36
IX. Podsumowanie	str. 36

WSTĘP

Podstawowym dokumentem planistycznym w sferze polityki społecznej na poziomie lokalnym jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych. Celem strategii jest integracja osób, rodzin przejawiających problemy, a także dążenie do zmiany negatywnych sytuacji występujących w społeczeństwie. Zgodnie z art. 17 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Z kolei artykuł 16 b ww. ustawy określa kluczowe elementy, które powinna zawierać strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie. Dokument ten powinien składać się w szczególności z:

1. diagnozy sytuacji społecznej, w tym określenia zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych,

2. prognozy zmian w zakresie objętym strategią,

3. określenia:

- celów strategicznych projektowanych zmian,
- kierunków niezbędnych działań,
- sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
- wskaźników realizacji działań.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzciesko-Zdrój ma przyczynić się do realizacji społecznej misji Gminy, a dzięki realizacji zaplanowanych celów poprawić jakość życia mieszkańców. Dokument przyjmuje przedział czasowy na lata 2026- 2036 i stanowi nadrzędny dokument w sferze społecznej, a jej uszczegółowienie stanowią przyjmowane systematycznie programy działań. Do kluczowych programów Gminy Trzciesko- Zdrój należą:

- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Trzciesko-Zdrój na lata 2023-2025,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2023-2026,
- Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Trzciesko-Zdrój na lata 2022-2025,
- Strategia Rozwoju Gminy Trzciesko-Zdrój na lata 2023-2030.

Planowość działań w sferze społecznej zakłada, że programy będą przyjmowane również w następnych latach tak, aby zapewnić ciągłość planowania strategicznego i realizację wytyczonych przez niniejszą strategię celów. Należy zaznaczyć, że opracowanie i wdrożenie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Trzciesko-Zdrój nie rozwiąże problemów wszystkich mieszkańców, bowiem najważniejszym elementem w rozwiązywaniu problemów społecznych powinna być odpowiedzialność każdego człowieka za życie własne i swojej rodziny.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych składa się z dwóch zasadniczych części: diagnozy sytuacji, która obejmuje zagadnienia charakteryzujące gminę Trzciesko- Zdrój oraz założeń programowych. Dokument został opracowany w oparciu o dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciesku-Zdroju i innych instytucji działających na terenie gminy. Analiza danych została przeprowadzona dla przedziału czasowego 2021- 2024 wykorzystując doświadczenie, wiedzę i kompetencje pracowników poruszających się w obrębie problemów społecznych.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich w szczególności:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153);

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1208);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 438);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 ze zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 83);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 913);
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335 ze zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 917 ze zm.);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1512 ze zm.).

Głównym celem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Trzcińsko-Zdrój na lata 2026-2036 jest zdiagnozowanie kluczowych problemów społecznych występujących w środowisku lokalnym oraz wskazanie sposobów ich rozwiązania bądź ograniczenia ich wpływu na życie mieszkańców.

Strategia nie zamyka możliwości wprowadzenia w niej zmian i realizacji nowych kierunków, zgodnie z pojawiającymi się uzasadnionymi potrzebami społecznymi.

Rozdział 1.

Zgodność Z Dokumentami Strategicznymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcińsko-Zdrój na lata 2026-2036 jest zgodna z założeniami polityki odnoszącymi się do polityki społecznej zawartymi w dokumentach strategicznych i programach, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim i lokalnym.

Dokumenty strategiczne w systematyce Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych:

ØŚwiatowe i europejskie:

- Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development).

ØKrajowe:

- Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności - Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia solidarności społecznej,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030,
- Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,

- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025.

ØWojewódzkie:

- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030,

ØLokalne:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gryfińskim na lata 2023- 2029,
- Strategia Rozwoju Gminy Trzcińsko-Zdrój na lata 2023-2030.

Zapisane w niniejszej Strategii cele są zgodne z zapisami wskazanymi w celach lub obszarach priorytetowych tych dokumentów.

Tabela nr 1. Zgodność z dokumentami strategicznym

DOKUMENTY ŚWIATOWE I EUROPEJSKIE	
Nazwa	Cel główny/strategiczny/obszar priorytetowy/wymiar/misja
Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju	Wymiary zrównoważonego rozwoju: gospodarczy i społeczny (cele od 1 do 4, 8, 16)
DOKUMENTY KRAJOWE	
Nazwa	Cel główny/strategiczny/obszar/priorytet
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności – Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	Cel główny - poprawa jakości życia Polaków mierzona zarówno wskaźnikami jakościowymi, jak i wartością oraz tempem wzrostu PKB w Polsce
Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia solidarności społecznej	Cel szczegółowy 1 - Wspieranie trwałego partnerstwa podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej z samorządem terytorialnym w realizacji usług społecznych użyteczności publicznej oraz zadań w zakresie rozwoju lokalnego
Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030	Cel główny - Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne
Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030	Cel szczegółowy II - Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030	Cel główny - wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce Cel 2 - Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej Cel 3 - Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy Cel 4 - Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Cel 2.1 - Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego
Narodowy Program Zdrowia na lata	Cel strategiczny - Zwiększenie liczby lat

2021-2025	przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu
DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE	
Nazwa	Cel główny/strategiczny/obszar/priorytet
Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030	Cel Strategiczny 1: Otwarta społeczność - Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności - otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości
DOKUMENTY LOKALNE	
Nazwa	Cel główny/strategiczny/obszar/priorytet
Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gryfińskim na lata 2023- 2029	Misja - Powiat Gryfiński udziela wsparcia osobom potrzebujących, w szczególności osobom z niepełnosprawnością oraz rodzinom zagrożonym przemocą, przy zwiększonej współpracy z instytucjami publicznymi w terenie powiatu oraz organizacjami pozarządowymi.
Strategia Rozwoju Gminy Trzcińsko-Zdrój na lata 2023-2030	Cel strategiczny I- Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez wzmacnianie solidarności społecznej - otwarta społeczność Cel kierunkowy 1.1- Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny na terenie Gminy Cel kierunkowy 1.2- Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom gminy Cel kierunkowy 1.3- Rozwój i tworzenie kapitału społecznego Cel kierunkowy 1.4- Poprawa jakości i dostępu do rekreacji i spędzania czasu wolnego dla mieszkańców Cel kierunkowy 1.5- Poprawa bezpieczeństwa oraz działania profilaktyczne w edukacji Zdrowotnej Cel kierunkowy 3.4- Podnoszenie jakości usług edukacyjnych. Rozwój bazy szkolnej oraz wzrost kompetencji uczniów. Cel kierunkowy 3.5- Poprawa jakości integracji społecznej oraz komunikacji Międzypokoleniowej

Rozdział 2.

Charakterystyka Środowiska Społecznego

1. Informacje ogólne

Gmina Trzcińsko-Zdrój jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowo -zachodniej części województwa zachodniopomorskiego w powiecie gryfińskim. Gmina Trzcińsko-Zdrój od strony zachodniej graniczy z gminą Chojna, od południowej – z gminami Mieszkowice i Dębno (powiat myśliborski), od wschodniej – z gminą Myślibórz (powiat myśliborski), od północnej – z gminą Banie. Powierzchnia gminy wynosi 170,5 km² i jest podzielona na 12 sołectw. Gminę Trzcińsko-Zdrój tworzy 1 miasto i 20 wsi. Siedzibą gminy jest miasto Trzcińsko-Zdrój, położone w północno-zachodniej części gminy, które od 1271 roku posiada prawa miejskie.

2. Demografia

Zasadniczy wpływ na kształt polityki społecznej, zarówno w całym kraju, jak i w gminie Trzcińsko-Zdrój, mają procesy demograficzne, które uwidoczniły się i nasiliły w ostatnich latach. Do tych procesów zaliczamy wzrost zgonów, malejącą dzietność oraz migracje wewnętrzne i zagraniczne. Społeczność gminy tworzą jej mieszkańcy i to oni stanowią potencjał demograficzny.

Tabela nr 2. Liczba mieszkańców gminy Trzcińsko-Zdrój w latach 2021-2024

LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY W LATACH 2021 -2024			
2021	2022	2023	2024
5171	5081	5018	4956

Źródło: dane USC.

Tabela nr 3. Liczba zgonów i urodzeń

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
ZGONY	80	98	62	70
URODZENIA	44	28	33	14

Źródło: dane USC.

Tabela nr 4. Migracje w gminie Trzcińsko-Zdrój

	ZAMELDOWANIA		razem	WYMELDOWANIA		razem	Saldo migracji
	miasto	wieś		miasto	wieś		
2021	69	52	121	91	70	161	- 40
2022	68	75	143	68	70	138	5
2023	67	38	105	59	81	140	- 35
2024	75	62	137	68	89	157	- 20

Źródło: *Urząd Stanu Cywilnego w Trzcińsku-Zdroju*. Dane obejmują tylko zameldowania i wymeldowania na pobyt stały.

Spadek liczby ludności, ujemne saldo migracji oraz ujemny przyrost naturalny świadczy o zachodzących zmianach demograficznych w gminie, które są charakterystyczne dla całego województwa zachodniopomorskiego. Ujemne saldo migracji ogółem może stanowić zagrożenie i wpływać na osłabienie potencjału społeczno-gospodarczego gminy. W głównej mierze problem ten dotyczy ludzi młodych. Warto więc monitorować sytuację w dłuższej perspektywie oraz wdrożyć działania mające na celu zapobiegnięcie odpływu młodych osób. Każdego roku odnotowuje się spadek liczby ludności, mniejszą liczbę nowych urodzeń oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. W kontekście uwarunkowań społecznych nie są to zmiany pozytywne, gdyż powodują przede wszystkim spadek liczby osób w wieku produkcyjnym, a wzrost liczby osób starszych. Polityka społeczna w następnych latach będzie wymagała podjęcia wzmożonych działań na rzecz osób starszych, ale także wyzwań w zakresie wzmacniania atrakcyjności osadniczej i dostosowywania systemu świadczenia usług publicznych.

3. Opieka zdrowotna

W zakresie ochrony zdrowia na terenie gminy Trzcińsko-Zdrój usługi realizowane są przez:

- 1) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Kruszewska Marchlik Spółka Partnerska Lekarzy,
- 2) Specjalistyczną Praktykę Medycyny Rodzinnej Eskulap Trzcińsko-Zdrój,
- 3) Niepubliczny Zakład Fizjoterapii Oddział Trzcińsko-Zdrój.

Na terenie gminy funkcjonuje jedna apteka.

Mieszkańcy gminy Trzcińsko-Zdrój mają zapewniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej i leków, ograniczony jest jednak zakres specjalistycznych usług medycznych. Zakłady opieki zdrowotnej realizują głównie programy wynikające z kontraktu Narodowego Funduszu Zdrowia.

4. Polityka mieszkaniowa

Jedną z najważniejszych potrzeb społecznych jest mieszkanie, w szczególności dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Najważniejsza jest tu rola samorządu i jego polityka mieszkaniowa. Gmina udziela wsparcia rodzinom, które mają trudności w samodzielny noszeniu kosztów związanych z mieszkaniem.

Tabela nr 5. Liczba mieszkań komunalnych

Wyszczególnienie	2020	2021	2023	2024
Liczba mieszkań komunalnych w zasobach gminy	70	68	57	54
Liczba wniosków złożonych na mieszkania komunalne z zasobów gminy	5	4	12	2
W tym z wiersza 1: liczba mieszkań socjalnych (lokalii)	1	1	1	1
Liczba oczekujących na mieszkania socjalne	4	6	9	13

Źródło: UM w Trzcińsku- Zdroju.

W 2024 r. zasób mieszkaniowy gminy Trzcińsko-Zdrój obejmował 54 mieszkania komunalne, podczas gdy w 2021 liczba ta wynosiła 70. W analizowanym okresie liczba mieszkań komunalnych pozostających w zasobie gminy, sukcesywnie się zmniejszała.

5. Oświata

Gmina Trzcińsko-Zdrój jest organem prowadzącym dla 2 szkół podstawowych oraz przedszkola miejskiego:

- Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Trzcińsku- Zdroju;
- Szkoły Podstawowej im. Marka Kotańskiego w Góralicach wraz ze Szkołą Filialną w Stołecznej;
- Przedszkola Miejskiego w Trzcińsku-Zdroju.

Infrastruktura i baza dydaktyczna placówek oświatowych, dla których samorząd jest organem prowadzącym, jest systematycznie modernizowana, uczniowie mogą korzystać z bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych. Szkoły i przedszkole poza realizacją programów nauczania, oferują różnorodne zajęcia dodatkowe. Zajęcia wspomagające: korekcyjno- kompensacyjne, logopedyczne, wyrównawcze, rewalidacyjne, logopedyczne, terapeutyczne. Zajęcia przedmiotowe rozwijające zainteresowania: artystyczne, sportowe, techniczne, przyrodnicze, historyczne. Wszystkie szkoły realizują programy wychowawczo-profilaktyczne, obejmujące treści i działania o charakterze wychowawczym i działania o charakterze profilaktycznym.

Tabela nr 6. Placówki oświatowe

Nazwa szkoły/placówki	Liczba uczniów w poszczególnych latach			
	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Trzcińsku-Zdroju	209	200	176	185
Szkoła Podstawowa im. Marka Kotańskiego w Góralicach	188	173	159	170
Szkoła filialna w Stołecznej	42	46	39	33
Przedszkole Miejskie w Trzcińsku-Zdroju	73	79	73	73

Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Trzcińsku-Zdroju.

Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca świadczenia materialne o charakterze socjalnym dla uczniów, co jest zadaniem własnym gminy i na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa.

Tabela nr 7. Liczba uczniów, którym przyznano stypendia i kwota stypendiów

Rok szkolny	Liczba uczniów	Kwota stypendium
2021/2022	46	54 307,01
2022/2023	44	53 072,00
2023/2024	35	47 428,00
2024/2025	18	29 388,00

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku- Zdroju.

W analizowanym okresie liczba uczniów, którym przyznano stypendium szkolne zmalała o ponad 50%.

6. Kultura

Instytucją powołaną do realizacji zadań z zakresu kultury jest Biblioteka i Centrum Kultury w Trzcińsku-Zdroju, utworzona 1 sierpnia 2021 r., z dwóch instytucji kultury: Trzcińskiego Centrum Kultury i Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej.

W gminie Trzcińsko-Zdrój w 2021 r. sieć biblioteczną tworzyły 3 biblioteki, przynależne do Biblioteki i Centrum Kultury w Trzcińsku-Zdroju. Są to biblioteka główna w Trzcińsku-Zdroju oraz filie biblioteczne w Góralicach i Stołecznej.

W gminie odbywa się wiele wydarzeń kulturalnych i sportowych, m.in. rodzinne rajdy rowerowe oraz Trzcińskie Spotkania z Historią.

Od kilku lat, przez cały rok, odbywają się zajęcia edukacyjne w Akademii Malucha dla rodziców i dzieci w wieku 1-3 lat. Biblioteka i Centrum Kultury w Trzcińsku-Zdroju realizuje cykliczne zajęcia w okresie ferii zimowych i wakacji oferując różnorodne zajęcia plastyczne, muzyczne, kulinarne. Realizowane są również programy profilaktyczne: przeciwdziałania przemocy, promowania zdrowego stylu życia.

7. Sport i rekreacja

Na terenie gminy Trzcińsko-Zdrój funkcjonują następujące kluby sportowe:

- Miejski Klub Sportowy „Orzeł” ul. Polna 74-510 Trzcińsko-Zdrój,
- Klub Sportowy „Piast” Piaseczno 74-510 Trzcińsko-Zdrój,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Krokus” Góralice,
- Uczniowski Klub Sportowy „Orlik” SP. Trzcińsko-Zdrój,
- Uczniowski Klub Sportowy „Zryw” Góralice.

Gmina Trzcińsko-Zdrój posiada duże zaplecze bazy sportowej, w tym boisko treningowe wraz ze stadionem piłkarskim, dwa kompleksy boisk ORLIK (w Trzcińsku-Zdroju i w Góralicach, ogólnodostępne dla wszystkich grup wiekowych mieszkańców gminy Trzcińsko-Zdrój), gminną halę widowiskowo-sportową oraz sale gimnastyczne i boiska przyszkolne. W gminie jest kilka siłowni zewnętrznych, są trasy rowerowe, które stwarzają dogodne warunki do uprawiania turystyki rowerowej.

8. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne to ogół instrumentów służących ochronie ludności przed incydentami zakłócającymi funkcjonowanie obywateli w społeczeństwie zgodne z przyjętymi normami prawno-obyczajowymi. Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego np.: Policja, Państwowa Straż Pożarna, które w realizacji swoich zadań wspierane są przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych i inne służby.

Od 2022 roku w Trzcińsku-Zdroju funkcjonuje nowo wybudowany posterunek Policji (wcześniej posterunek zlikwidowano w 2013 r.). Do dyspozycji mieszkańców pozostaje dwóch dzielnicowych.

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej to również istotny element całego systemu bezpieczeństwa mieszkańców gminy. Na terenie gminy działa 7 jednostek ratowniczo-gaśniczych. Realizując powyższe

zadania gmina ponosi koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej jednostek ochotniczej straży pożarnej funkcjonujących na jej obszarze.

Na system bezpieczeństwa w gminie składa się monitoring, który jest stale rozbudowywany i modernizowany. W mieście jest coraz więcej miejsc użyteczności publicznej, objętych systemem monitoringu.

9. Organizacje pozarządowe

Widocznym przejawem aktywności społecznej jest funkcjonowanie organizacji pozarządowych, w tym fundacji i stowarzyszeń. Organizacje te są kluczowym ogniwem rozwoju społecznego w skali lokalnej, a jednocześnie przez wspólne działania integrują miejscową społeczność. Dzięki bliskiej współpracy organizacji z mieszkańcami gminy, łatwiej zrozumieć lokalne potrzeby. Można w ten sposób skuteczniej i efektywniej wypełniać nakreślone zadania, które mogą być istotnym ogniwem rozwoju społeczno-gospodarczego. Gmina realizuje program współpracy Gminy Trzcieszko-Zdrój z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, realizując tym samym obowiązek wynikający z ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Głównym celem programu jest kształtowanie partnerstwa Gminy Trzcieszko-Zdrój z organizacjami pozarządowymi dla wspólnych działań, służących definiowaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmacnianiu aktywności społeczności lokalnej.

Lista organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej na terenie gminy Trzcieszko-Zdrój:

1. Miejski Klub Sportowy „Orzeł”
2. Klub Sportowy „Piast „Piaseczno”
3. Uczniowski Klub Sportowy „Krokus”
4. Uczniowski Klub Sportowy „Orlik”
5. Uczniowski Klub Sportowy "Rosnowianka" w Rosnowie
6. Wiejski Klub Sportowy LECH w Stołecznej
7. Uczniowski Klub Sportowy "Zryw" Góralice
8. Stowarzyszenie „Dom z Sercem”
9. Siatkarski Klub Sportowy "Promień Gogolice"
10. Stowarzyszenie „Miłośników Ziemi Trzcieszkiej”
11. Stowarzyszenie „Aktywni”
12. Stowarzyszenie na rzecz dzieci z domu Dziecka w Trzcieszku-Zdroju
13. Stowarzyszenie „Razem dla Piaseczna”
14. Stowarzyszenie TWINNING Trzcieszko Zdrój
15. Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Trzcieszkiej
16. Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Podstawowej w Gogolicach
17. Fundacja Droga Lotha
18. Fundacja Niesienie Pomocy Obywatelom Ukrainy "VreespolHelps Ukraine"
19. Ochotnicza Straż Pożarna w Rosnowie
20. Ochotnicza Straż Pożarna w Trzcieszku Zdroju
21. Ochotnicza Straż Pożarna w Strzeszowie
22. Ochotnicza Straż Pożarna w Góralicach
23. Ochotnicza Straż Pożarna w Stołecznej
24. Ochotnicza Straż Pożarna w Piasecznie

25. Ochotnicza Straż Pożarna w Gogolicach
26. Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich w Tchórznie
27. Regionalne Stowarzyszenie pod namiotem nieba Gogolice
28. Polski Związek Wędkarski Koło Trzcińsko Zdrój
29. Koło Gospodyń Jezioranki
30. Koło Gospodyń Dobropole
31. Koło Gospodyń Rosnowo
32. Koło Gospodyń w Góralicach
33. KGW w Strzeszowie
34. KGW Klasztorna
35. Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów w Góralicach

Jednak nie wszystkie z wymienionych powyżej organizacje prowadzą aktywną działalność.

Rozdział 3.

Diagnoza Problemów Społecznych w Ujęciu Działania Instytucji Pomocy Społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa. Zadania pomocy społecznej są określone Ustawą z dnia 12 marca 2004 roku. Zgodnie z jej postanowieniem, głównym celem pomocy społecznej ma być umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie takich sytuacji życiowych, którym nie są w stanie podołać przy użyciu własnych środków, możliwości i uprawnień. Na terenie gminy Trzcińsko-Zdrój zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku- Zdroju. Ośrodek realizuje zadania własne gminy, zadania zlecone Gminie przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej, zadania wynikające z rozeznanych potrzeb Gminy, bądź z rządowych programów pomocowych na podstawie i w granicach obowiązujących aktów prawnych. Ośrodek realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę. Wykonując zadania własne Gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się natomiast ustaleniami Burmistrza oraz uchwałami Rady Miejskiej. Do zadań Ośrodka realizującego zadania własne i zlecone Gminie z zakresu pomocy społecznej w szczególności należy:

- praca socjalna,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń,
- prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analiza i ocena zjawisk, które rodzą zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb,
- realizacja zadań, które wynikają z rozeznanych potrzeb społecznych.

Na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej osobom i rodzinom udziela się świadczeń społecznych w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy domowej,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,

- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju objął pomocą 109 rodzin z terenu gminy.

Dane zawarte w poniższej tabeli wskazują, że liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej pozostaje na zbliżonym poziomie.

Tabela nr 8. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2021-2024

Liczba rodzin ogółem	2021	2022	2023	2024
	129	101	97	109

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju.

Najczęstszymi powodami udzielania pomocy społecznej na terenie gminy Trzcińsko-Zdrój są niezmiennie od kilku lat bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność.

Tabela nr 9. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej- liczba rodzin

Powody przyznawania pomocy społecznej	Liczba rodzin w latach			
	2021	2022	2023	2024
Ubóstwo	24	12	12	14
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	10	2	4	3
Bezrobocie	53	31	22	30
Niepełnosprawność	42	43	45	48
Długotrwała lub ciężka choroba	26	33	43	46
Alkoholizm	7	5	6	13

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku- Zdroju.

Istotnym wsparciem dla beneficjentów pomocy społecznej jest pomoc asystenta rodziny przydzielanego rodzinie na podstawie wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego przez pracownika socjalnego po otrzymaniu informacji o trudnościach rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych (z uwzględnieniem takich problemów, jak brak pracy, nałogi czy inne trudności, które mogą mieć wpływ na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka). Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystenta rodziny w gminie w latach 2021-2024.

Tabela nr 10. Asystenci rodziny w gminie w latach 2022-2024

Zakres danych	2022	2023	2024
---------------	------	------	------

liczba asystentów rodziny	1	1	1
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	6	4	6
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	3	5	6
koszty ponoszone przez gminę z tytułu zatrudnienia asystenta rodziny (w zł)	21 860	20 554	26 061

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju.

Proces starzenia się społeczeństwa niesie za sobą wzrost zapotrzebowania na świadczenia socjalne, w tym usługi opiekuńcze. Działalność na rzecz seniorów w gminie prowadzi Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju (np. usługi opiekuńcze, kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, zasiłki pieniężne, pomoc rzeczowa, dystrybucja żywności, praca socjalna). Istotnym działaniem w zakresie wsparcia osób starszych, samotnych oraz rodzin zmagających się z niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą są usługi opiekuńcze, które obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W celu zmniejszenia kosztów usług opiekuńczych ośrodek od 2018 roku realizuje rządowy Program 75+, który stanowi wsparcie gminy w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym.

Na realizację działań przewidzianych Programem gmina może otrzymać dotację celową, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 50% przewidzianych kosztów realizacji zadania.

Tabela nr 11. Usługi opiekuńcze

USŁUGI OPIEKUŃCZE			
Wyszczególnienie	Środki własne	Dofinansowanie 75+	Razem
2021	124 544,78	37 750,00	165 294,78
2022	142 680,91	38 462,50	181 143,41
2023	137 384,84	39 825,00	177 209,84
2024	166 688,39	50 728,00	217 416,39

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju.

Osoby niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, dla których pomoc w postaci usług opiekuńczych okazywała się niewystarczająca dla zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych, z uwagi na konieczność zapewnienia im całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności), były kierowane przez OPS do domów pomocy społecznej.

Dane dotyczące liczby skierowań do DPS-ów i liczby osób w nich przebywających przedstawia kolejna tabela.

Tabela nr 12. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2021-2024

Zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba osób z gminy skierowanych do DPS-u	2	8	3	5
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ie	13	19	16	18

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju.

Od 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju realizuje Program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego finansowany w całości przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ze środków Funduszu Solidarnościowego. Adresatami programu są:

- 1) dzieci od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności - konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
- 2) osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie:
 - a) o znacznym stopniu niepełnosprawności albo

- b) o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo
c) traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Usługi asystencji osobistej polegają na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- 1) wsparciu uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej;
- 2) wsparciu uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie;
- 3) wsparciu uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;
- 4) wsparciu uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

W 2024 roku ze wsparcia asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością skorzystało 7 osób, w 2025 roku korzysta 8 osób z niepełnosprawnością.

Od 2025 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju realizuje Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego finansowany w całości przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ze środków Funduszu Solidarnościowego. Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi od ukończenia 2 roku życia do ukończenia 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej. Usługi opieki wytchnieniowej polegają na czasowym odciążeniu od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością. Dzięki temu wsparciu osoby sprawujące opiekę nad osobą z niepełnosprawnością dysponować będą czasem, który mogą przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również załatwienie niezbędnych spraw życiowych.

W ramach szeroko rozumianej polityki społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju przyznawał mieszkańcom gminy świadczenia rodzinne. W latach 2021-2024 wielkość środków finansowych, jakie na ten cel przeznaczano, ulegała wahaniom, natomiast liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne, malała. Znacząco zwiększała się natomiast liczba osób otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne i kwoty przeznaczone na wypłatę świadczenia. Zwiększały się również środki finansowe na składki zdrowotne i społeczne.

Tabela nr 13. Świadczenia rodzinne w latach 2021-2024

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
ZASIŁEK RODZINNY Z DODATKAMI				
Liczba osób	158	131	78	71
Liczba świadczeń	4318	3449	2592	2010
Kwota świadczeń w zł.	496 840	392 857	295 674	233 769
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA				
Liczba osób	25	13	12	15
Liczba świadczeń	25	13	12	15
Liczba świadczeń w zł.	25 000	13 000	12 000	15 000
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY				
Liczba osób	184	182	196	198
Liczba świadczeń	2026	2027	2179	2148
Liczba świadczeń w zł.	437 292	437 507	470 315	463 625
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE				
Liczba osób	28	31	33	44

Liczba świadczeń	299	362	378	497
Liczba świadczeń w zł.	597 921	761 156	924 070	1 464 470
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY				
Liczba osób	5	2	2	1
Liczba świadczeń	34	24	18	2
Liczba świadczeń w zł.	20 880	14 880	11 160	1 240
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA				
Liczba osób	3	1	1	0
Liczba świadczeń	22	12	5	0
Liczba świadczeń w zł.	13 640	7 440	2 580	0
SKŁADKI SPOŁECZNE				
Liczba osób	30	29	29	32
Liczba świadczeń	274	317	316	366
Liczba świadczeń w zł.	133 630	173 120	202 836	294 966
SKŁADKI ZDROWOTNE				
Liczba osób	22	21	24	24
Liczba świadczeń	194	222	248	254
Liczba świadczeń w zł.	30 180	39 135	51 345	69 386

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku- Zdroju.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku- Zdroju udzielał także wsparcia w formie świadczenia alimentacyjnego, które przyznawane jest na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego.

Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.
Tabela nr 14. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY				
Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba osób	29	21	17	18
Liczba świadczeń	490	416	315	244
Liczba świadczeń w zł.	182 710,95	154 640,12	116 480,00	89 923,68

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku- Zdroju.

Bezrobocie

Zadania w obszarze aktywizacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Gryfinie z filią w Chojnie poprzez działania na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Powiatowy Urząd Pracy realizuje swoje zadania m.in. poprzez programy i projekty rynku pracy jak np. roboty publiczne i prace społecznie użyteczne, z których korzystają również mieszkańcy gminy Trzcińsko- Zdrój.

Tabela nr 15. Osoby bezrobotne w gminie Trzciesko-Zdrój zarejestrowane w PUP

Miasto i Gmina Trzciesko Zdrój				
Stan na dzień	liczba bezrobotnych		w tym z prawem do zasiłku	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
31.12.2021	172	98	14	8
31.12.2022	165	99	13	10
31.12.2023	156	91	10	8
31.12.2024	159	91	6	3

Źródło: PUP Gryfino

W każdym przedstawionym roku widoczna jest nieznaczna przewaga bezrobotnych kobiet, które stanowią odpowiednio 2021 r. – 56,98 %, 2022 r. – 60 %, 2023 r. 58,33%, 2024 r. 57,23%. W gminie Trzciesko-Zdrój bezrobocie od kilku lat pozostaje na podobnym poziomie i było najczęstszym, obok długotrwałej lub ciężkiej choroby i niepełnosprawności, powodem przyznawania pomocy społecznej.

Uzależnienia i przemoc domowa

Jednym z bardzo częstych problemów zdrowotnych z jakim spotykamy się obecnie jest alkoholizm. Według WHO, jest on określany mianem zespołu uzależnień od alkoholu i stanowi zespół objawów somatycznych, poznawczych i behawioralnych o charakterze przewlekłym. Jego cechą charakterystyczną jest fakt, iż sięganie po używkę jest dla osoby chorej najwyższym priorytetem, dużo ważniejszym od wszelkich innych aktywności. Mamy więc do czynienia z psychicznym i fizycznym uzależnieniem. W poszerzonej definicji, Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że alkoholizm to wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą. Charakteryzuje się utratą kontroli nad ilością i częstotliwością spożywanego alkoholu.

Uzależnienie jednego członka rodziny w sposób negatywny wpływa na funkcjonowanie całej rodziny i powoduje szereg negatywnych zjawisk, które znacząco ograniczają wydolność rodzin nimi dotkniętych. Problemy wynikające z picia alkoholu i zażywania narkotyków stanowią obecnie jedną z poważniejszych kwestii społecznych, a ich nadużywanie powoduje szkody w każdej sferze życia człowieka. Wśród przyczyn popadania w alkoholizm można wymienić przede wszystkim nieprawidłowe wzorce rodzinne, uwarunkowania społeczne, utratę pracy czy rozpad rodziny. Nadużywanie substancji psychoaktywnych wzrasta zaś z powodu zbyt łatwej do nich dostępności, braku autorytetów i celów życiowych. Społeczne i ekonomiczne koszty powyższych zjawisk są coraz większe, więc konieczne staje się podejmowanie działań w tym obszarze. Uzależnienia to zjawisko zauważalne w obszarze pomocy społecznej w gminie Trzciesko-Zdrój. Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom odgrywają działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach przysługujących jej uprawnień. W 2024 roku odbyło się 21 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzciesku- Zdroju, a do komisji wpłynęło 11 wniosków o wszczęcie postępowań w związku z nadużywaniem alkoholu. Z osobami tymi Komisja przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące na temat szkodliwości oraz wszelkich zagrożeń związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu. Oszacowanie skali problemu uzależnienia oraz nadużywania alkoholu jest trudne, ponieważ znaczny odsetek osób dotkniętych uzależnieniem nie szuka wsparcia u profesjonalistów i w instytucjach pomocowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzciesku- Zdroju inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Celem działań jest zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie oraz motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego. W sytuacji, gdy osoba zgłoszona nie wyrażała zgody na leczenie, a zaistniały przesłanki ustawowe do sądowego zobowiązania do leczenia, osoba kierowana była do rozpoznania przez biegłych w dziedzinie uzależnienia. Działania mają przyczynić się do zwiększenia skuteczności profilaktyki uzależnień oraz posłużyć minimalizowaniu ryzyka sięgania po różne środki i substancje psychoaktywne, w szczególności przez dzieci i młodzież w wieku szkolnym.

Rada Miejska w Trzcińsku- Zdroju uchwałą nr XLI/315/2022 z dnia 25 lutego 2022 r. przyjęła oraz Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Trzcińsko-Zdrój na lata 2022 – 2025, którego głównym celem było tworzenie systemu działań naprawczych i profilaktyki. Działania podejmowane w ramach realizacji programu zmierzały do zapobiegania powstawaniu nowych problemów i zmniejszaniu tych aktualnie występujących. Powyższy cel został zrealizowany poprzez dalsze zapewnienie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, szczególnie dla dzieci i młodzieży.

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy domowej na terenie gminy odgrywają: Ośrodek Pomocy Społecznej i Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Trzcińsku- Zdroju. Zespół Interdyscyplinarny jest to grupa specjalistów reprezentujących różne służby i instytucje, w tym jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, powołany do realizacji zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2026.

Problem przemocy domowej jest jednym z najtrudniejszych obszarów działań wspierających. Trudność ta wynika ze specyfiki samego zjawiska. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej - przemoc domową należy rozumieć jako jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwość podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Tabela nr 16 Dane liczbowe dot. zjawiska przemocy

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Trzcińsko-Zdrój				
Działania	2022	2023	2024	Dane do 31.08.2025r.
Liczba wszczętych procedur NK	11	8	15	9
Liczba zakończonych procedur NK	11	8	7	8
Liczba małoletnich wskazanych w procedurze NK jako osoby doznające przemocy	1	0	14	9
Liczba osób z niepełnosprawnością i seniorów wskazanych w procedurze NK jako osoby doznające przemocy	3	0	2	2

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Trzcińsko-Zdrój.

Rozdział 4.

Diagnoza Problemów

1. Badania

Istotnym elementem procesu opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Trzcińsko-Zdrój na lata 2026-2036 były badania ankietowe przeprowadzone wśród mieszkańców gminy. Ankietowani zostali poproszeni o odpowiedź na pytania dotyczące najważniejszych problemów społecznych jak: ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, rodzina niepełna, bezdomność, bezrobocie, przemoc, uzależnienia (alkohol, narkotyki, dopalacze), długotrwała choroba/ niepełnosprawność, problemy osób starszych czy złe warunki mieszkaniowe. Pytania ankietowe dotyczyły również określenia potrzeb, by powyższe problemy zminimalizować. Celem badania było poznanie opinii mieszkańców gminy na temat problemów społecznych, określenie potrzeb, wyznaczenie kierunków działań samorządu w sferze społecznej, a także określenie kluczowych obszarów wymagających wsparcia.

W badaniu ankietowym wzięły udział 54 osoby: 38 kobiet i 16 mężczyzn. Wiek respondentów: 6 osób w przedziale 18 - 30 lat, 25 osób w wieku 31- 45 lat, 15 osób w wieku 46-55 lat, 3 osoby w wieku 56-65 lat, 4 osoby w wieku 66-75 lat i 1 osoba w wieku powyżej 75 lat. Według wykształcenia: 5 osób z wykształceniem podstawowym, 3 osoby z wykształceniem gimnazjalnym, 13 osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 11 osób z wykształceniem średnim, 1 osoba z wykształceniem policealnym i 21 osób z wykształceniem wyższym. Pod względem zawodowym najwięcej jest osób czynnych zawodowo: 36, a 11 osób otrzymuje świadczenia emerytalne lub rentowe. Ankieta zawierała pytania zamknięte. Na pierwsze pytanie dotyczące tego, jakie problemy społeczne są najważniejsze na terenie gminy najwięcej osób wskazało na problemy osób starszych (22), następnie na uzależnienia (21) i bezrobocie (16). Drugie pytanie dotyczyło grup najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym i tu również wskazano na osoby starsze i samotne (29), następnie na rodziny dotknięte problemami uzależnień (18), na rodziny i osoby o niskim statusie materialnym (17) i na rodziny mające problemy mieszkaniowe (14). Według ankietowanych główną przyczyną popadania w ubóstwo jest brak pracy (28), ale również niechęć do pracy (22), uzależnienia (20) czy dziedziczenie ubóstwa (19). Krokami jakie powinny być podejmowane na rzecz osób dotkniętych problemem ubóstwa jest przede wszystkim poradnictwo (22), praca socjalna (11) i pomoc w znalezieniu zatrudnienia (10). Na przyczyny bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego ankietowani w pierwszej kolejności wskazywali na brak porozumienia w rodzinie (28) i kolejno niskie umiejętności rodzicielskie/wychowawcze (24), brak zainteresowania ze strony rodziców (20) i uzależnienia (17). Najbardziej negatywnymi zjawiskami społecznymi na jakie narażone są dzieci i młodzież z gminy są według ankietowanych zaniedbania wychowawcze ze strony rodziców (38), uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy (29) i uzależnienia od internetu, gier komputerowych, telefonu (26). Działaniami, które poprawiłyby sytuacje rodzin z trudnościami wychowawczymi są: szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (28), pomoc w znalezieniu pracy (20) i pomoc asystenta rodziny (18). Zdaniem respondentów, na terenie gminy problem bezdomności jest nieistotny (28) bądź raczej nieistotny (18), a poziom bezrobocia jest przeciętny (36). Na pytanie dotyczące zjawiska przemocy w najbliższym otoczeniu ankietowani odpowiadali, że nie znają takich przypadków (38), słyszeli o takich przypadkach (10), a 6 osób zna takie przypadki. Według ankietowanych najskuteczniejszym działaniem wobec osób doświadczających przemocy jest izolowanie osób stosujących przemoc (40), a przyczynami występowania problemu uzależnień na terenie gminy jest bezrobocie i utrata pracy (24), niezaradność życiowa (24) oraz indywidualne skłonności do popadania w nałogi. Działaniami podejmowanymi na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin powinna być profilaktyka wśród dzieci i młodzieży szkolnej (38) oraz kierowanie do grup wsparcia, klubów AA. Na najczęściej spotykane problemy wśród osób z niepełnosprawnością ankietowani wytypowali utrudniony dostęp do świadczeń medycznych (29) i placówek rehabilitacyjnych (23), a następnie brak odpowiednich ofert pracy (22). Działania, jakie powinny być podejmowane, by ułatwić osobom z niepełnosprawnościami udział w życiu społecznym na terenie gminy, to zapewnienie szerokiego dostępu do lekarzy specjalistów, rehabilitacji leczniczej i społecznej (33) i utworzenie stanowisk pracy (18). Według ankietowanych osoby starsze najczęściej borykają się z problemami samotności (39), z chorobami (38) oraz brakiem opieki ze strony rodziny (26), a poprawienie sytuacji osób starszych wymaga przede wszystkim zwiększenia dostępu do lekarzy specjalistów (43). Ankietowani ocenili swoje obecne warunki życia w gminie jako przeciętne (34), a część jako dobre (17).

W świetle przedstawionych wyników badań ankietowych największymi problemami w gminie są problemy osób starszych, którym brakuje dostępu do lekarzy specjalistów, doskwiera im samotność, choroby i brak opieki ze strony rodziny. Kluczowe jest identyfikowanie osób będących w trudnej sytuacji materialnej, wymagających opieki, bez możliwości otrzymywania wsparcia rodziny.

Ankietowani wskazywali również na negatywne zjawiska społeczne, na jakie najbardziej narażone są dzieci i młodzież akcentując zaniedbania wychowawcze ze strony rodziców oraz różne uzależnienia. Przyczynami bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest według ankietowanych brak porozumienia w rodzinie i niskie umiejętności rodzicielskie/ wychowawcze. Wskazywali również na konieczność zapewnienia szerszej oferty pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Zjawisko przemocy według ankietowanych nie jest zjawiskiem częstym, ponad 70% nie zna takich przypadków w swoim otoczeniu.

Wyniki przeprowadzonej diagnozy pokazały, iż skala problemów uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych, internetu, gier komputerowych czy telefonu wśród mieszkańców i uczniów nie przybiera dużych rozmiarów, niemniej jednak istnieje. Warto więc podejmować systematyczne działania profilaktyczne, aby zapobiegać wzrostowi uzależnień i w związku z tym rekomenduje się realizację programów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, dotyczących ww. uzależnień i propagowania zdrowego stylu życia. Zaleca się również wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu, zażywania narkotyków, zbyt częstego korzystania z internetu, gier komputerowych i telefonu, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań. Działania te powinny mieć formę warsztatów i spotkań z ekspertami, ponieważ jest to najbardziej skuteczna i jednocześnie lubiana forma profilaktyki dla tej grupy. Zalecane są również działania informacyjne w celu podwyższenia świadomości dzieci i młodzieży na temat instytucji, gdzie młodzi mogą uzyskać pomoc oraz umieszczenie w szkołach, ośrodkach zdrowia, urzędzie miejskim czy ośrodku pomocy społecznej plakatów oraz ulotek/broszur edukujących w zakresie szkodliwych skutków picia alkoholu.

Rozdział 5.

Analiza Swot

W ramach podsumowania przeprowadzonej Diagnozy problemów społecznych posłużono się analizą SWOT. Jest to technika służąca do porządkowania i analizy informacji. Jest stosowana jako uniwersalne narzędzie pierwszego etapu analizy strategicznej. Pozwala wykorzystać zgromadzone informacje do opracowania strategii działań opartej na silnych stronach i szansach, przy jednoczesnym eliminowaniu bądź ograniczaniu słabych stron i zagrożeń. Analiza SWOT jest efektywną metodą pozwalającą na identyfikację słabych i silnych stron sfery społecznej gminy Trzcianko-Zdrój oraz szans i zagrożeń, jakie przed nią stoją.

Analiza SWOT składa się z czterech grup czynników:

- mocnych stron (z ang. strengths) - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony sfery społecznej i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi;
- słabych stron (z ang. weaknesses) - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony sfery społecznej i które nie wyeliminowane stanowią barierę jej rozwoju;
- szans (z ang. opportunities) - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, mogą sprzyjać rozwojowi sfery społecznej gminy Trzcianko-Zdrój;
- zagrożeń (z ang. threats) - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności lokalnej, ale które mogą stanowić zagrożenia dla jej rozwoju.

Analiza SWOT jest użytecznym instrumentem pozwalającym na wielowymiarową ocenę aktualnego stanu sfery społecznej gminy Trzcianko-Zdrój oraz stanowi adekwatny punkt wyjścia do definiowania pożądanych kierunków rozwoju. W ten sposób przedmiotowa analiza ujawnia również obszary wymagające poprawy w funkcjonowaniu gminy, a także wskazuje na niezbędne działania, których podjęcie pomoże osiągnąć ustalone cele strategiczne oraz cele operacyjne.

Mocne strony

- ✓ profesjonalna kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzcińsku- Zdroju;
- ✓ zaangażowanie pracowników OPS w działalność na rzecz problematyki społecznej;
- ✓ mobilność i elastyczność pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej;
- ✓ aktywność OPS w realizacji programów dofinansowanych ze środków zewnętrznych;
- ✓ realizacja rządowych programów na rzecz rodziny i osób starszych;
- ✓ dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej;
- ✓ wzrost świadomości o możliwości uzyskania pomocy społecznej;
- ✓ wspieranie rodzin wielodzietnych „Karta dużej rodziny” i „Zachodniopomorska Karta Rodziny”;
- ✓ wspieranie osób starszych „Zachodniopomorska Karta Seniora”;
- ✓ dobra współpraca z innymi jednostkami działającymi na terenie gminy
- ✓ funkcjonowanie organizacji, stowarzyszeń działających na rzecz społeczności lokalnej;
- ✓ szeroka oferta kulturalna, rekreacyjna i sportowa;
- ✓ potencjał turystyczny regionu, możliwość atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu na łonie natury.

Słabe strony

- ✓ starzenie się społeczności lokalnej (wzrost poziomu migracji, ujemny przyrost naturalny);
- ✓ wzrost liczby rodzin korzystających z pracy socjalnej;
- ✓ bierność i roszczeniowość niektórych osób korzystających z pomocy społecznej;
- ✓ bilans dochodów i wydatków gminy w zakresie polityki społecznej wskazuje na przewagę wydatków nad dochodami;
- ✓ wzrost wydatków na utrzymanie mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej,
- ✓ wzrost bieżących kosztów działania jst;
- ✓ brak instytucji wspierających działanie systemu pomocy społecznej takich jak dzienny dom pomocy społecznej, mieszkania wspomagane i treningowe;
- ✓ utrudniony dostęp mieszkańców do specjalistycznej opieki zdrowotnej;
- ✓ „dziedziczona” bezradność;
- ✓ zwiększenie liczby zadań nakładanych na samorządy przy zbyt niskich środkach na ich realizację;
- ✓ zbyt mała liczba alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla młodzieży;
- ✓ brak miejsc opieki nad dziećmi do lat 3;
- ✓ mała liczba ofert pracy dla osób młodych o wysokich i bardzo wysokich kompetencjach zawodowych;
- ✓ duże bezrobocie (sezonowa praca, szara strefa);

Szanse

- ✓ realizacja rządowych programów na rzecz rodziny i osób starszych,
- ✓ realizacja rządowych programów na rzecz osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów;
- ✓ profesjonalizacja kadr pomocy społecznej;

✓ funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Trzcianko-Zdrój;

✓ działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

✓ wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę;

✓ możliwość rozwoju gminy dzięki położeniu oraz posiadanym zasobom przyrodniczo- krajobrazowym;

✓ rozwój turystyki.

✓ rosnąca popularność wolontariatu

✓ krajowe, regionalne programy profilaktyczne – cytologia, mammografia

✓ rozwój sektora pozarządowego.

Zagrożenia

✓ „dziedziczona” bezradność;

✓ wzrost bieżących kosztów działania jst;

✓ zwiększenie liczby zadań nakładanych na samorządy przy zbyt niskich środkach na ich realizację;

✓ nowe rodzaje zagrożeń związane z rozwojem technologii;

✓ wzrost liczby rodzin korzystających z pracy socjalnej;

✓ wzrost wydatków na utrzymanie mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej;

✓ starzejące się społeczeństwo skutkujące m.in. wzrostem zapotrzebowania na zakłady opiekuńczo-lecznicze dla osób starszych;

✓ pogłębianie się problemów w zakresie zdrowia psychicznego, szczególnie dzieci i młodzieży;

✓ ryzyko wypalenia zawodowego pracowników działających w obszarze pomocowym;

✓ podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież;

✓ zbyt łatwy dostęp do używek dla nieletnich;

✓ ograniczona oferta w zakresie darmowych szkoleń i wsparcia dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom;

✓ rosnąca bezradność i zaniedbania w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach.

Rozdział 6. Misja, Cele

Wyniki diagnozy posłużyły do sformułowań misji strategii, oraz wyznaczenia celów i kierunków działania.

Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcianko- Zdrój na lata 2026-2036 jest poprawa jakości życia mieszkańców gminy, zmniejszenie skali występujących problemów społecznych oraz zminimalizowanie ich skutków.

Cel strategiczny nr 1					
Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej					
Cele operacyjne	Realizatorzy	Wskaźniki	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin realizacji

Wspieranie rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych: - prowadzenie pracy socjalnej z rodziną, - wsparcie finansowe rodzin	OPS Urząd Miejski	- liczba rodzin objętych pomocą - kwota udzielonej pomocy	- poprawa funkcjonowania rodzin z dziećmi - zmniejszenie liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	- samorząd gminny - środki zewnętrzne	Działanie ciągle w okresie 2026-2028
Zapewnienie wsparcia asystentów rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz kobietom i rodzinom wychowującym ciężko chore dziecko	OPS	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	-oprawa funkcjonowania rodzin biologicznych	- samorząd gminny	Działanie ciągle w okresie 2026-2028
Utrzymanie Placówki Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży oraz zapewnienie w niej odpowiedniej liczby miejsc: - utrzymanie placówki wsparcia dziennego - utrzymanie świetlic opiekuńczo-wychowawczych Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży: - organizacja zajęć pozalekcyjnych	OPS BiCK Biblioteki Placówki oświatowe	- liczba dzieci korzystająca z PWD - liczba dzieci uczęszczająca do świetlic	-rozwijanie zainteresowań - zdobywanie nowych umiejętności - zmniejszenie zagrożeń wynikających z braku zapewnienia opieki w wolnym czasie	- samorząd gminny - środki zewnętrzne	Działanie ciągle w okresie 2026-2028
Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Trzeńsko-Zdrój	OPS, UM, ZI, Posterunek Policji, PWD, GKRPA, placówki oświatowe, BiCK organizacje pozarządowe.	Realizacja działań określonych w Programie	- kompleksowe wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	- samorząd gminny - środki zewnętrzne	Działanie ciągle w okresie 2026-2028
Cel strategiczny nr 2					
Wspieranie osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych w integracji społecznej i funkcjonowaniu w środowisku lokalnym					
Cele operacyjne	Realizatorzy	Wskaźniki	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
Wspieranie aktywności osób starszych i niepełnosprawnych	TCK Biblioteki OPS	-liczba spotkań integracyjno-kulturalnych	- integracja osób starszych ze społeczeństwem - pobudzenie	- samorząd gminny - środki zewnętrzne	Działanie ciągle w okresie

poprzez zwiększenie dostępności do różnego rodzaju usług: zdrowotnych, urzędowych, kulturalnych	Placówki Ochrony Zdrowia	- liczba programów profilaktycznych - zdrowotnych	aktywności społecznej osób starszych		2026-2028
Wsparcie osób starszych i ich rodzin w zapewnieniu opieki środowiskowej i pozostawienie ich w środowisku naturalnym: - usługi opiekuńcze, - utrzymanie stanowiska asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej	UM OPS	- liczba osób objęta pomocą środowiskową - liczba zrealizowanych usług opiekuńczych - ilość osób objęta wsparciem AOON - liczba osób obję	- zmniejszenie liczby osób kierowanych do domów pomocy społecznej - zwiększenie dziennej opieki dla osób wymagających wsparcia	- samorząd gminny - środki zewnętrzne	Działanie ciągle w okresie 2026-2028
Utrzymanie Klubu Seniora	UM BiCK	- liczba osób korzystająca z klubu	- zmniejszenie izolacji społecznej osób starszych	- budżet gminy - środki zewnętrzne	Działanie ciągle w okresie 2026-2028

Cel strategiczny nr 3

Działania profilaktyczne-edukacyjne mające na celu poprawę stanu zdrowia mieszkańców gminy i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa zdrowotnego

Cele operacyjne	Realizatorzy	Wskaźniki	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
Ochrona i promocja zdrowia: - działalność w zakresie profilaktyki zdrowotnej -organizowanie okresowych badań	-placówki ochrony zdrowia - Urząd Miejski	-liczba programów profilaktycznych - liczba osób biorąca udział w badaniach	- poprawa zdrowia mieszkańców	- budżet gminy - środki zewnętrzne	2021-2025
Promowanie działań edukacyjno-informatycznych dla dzieci i młodzieży propagujących zdrowy styl życia	- placówki ochrony zdrowia - placówki oświatowe - GKRPA	- liczba uczniów biorąca udział w spotkaniach - liczba działań	- wzrost świadomości wśród dzieci i młodzieży	- budżet gminy - środki zewnętrzne	2021-2025
Wyrównywanie szans edukacyjno-rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych poprzez organizowanie zajęć dodatkowych i wyrównawczych	- placówki oświatowe - PWDz -światlice opiekuńczo-wychowawcze	- liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach	- zwiększenie samooceny poprzez uzyskanie lepszych wyników w nauce	- budżet gminy - środki zewnętrzne	2021-2025

Cel strategiczny nr 4

Działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci i młodzieży

Cele operacyjne	Realizatorzy	Wskaźniki	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
Zwiększenie dostępności specjalistów (terapeuty, psychologa,	OPS GKRPA	- liczba udzielonych porad - liczba osób korzystających z porad	- poprawa relacji rodzinnych - wyjście z uzależnienia	- budżet gminy - środki zewnętrzne	2021-2025

pracownika socjalnego) dla osób uzależnionych i współuzależnionych			- zwiększenie wiedzy o uzależnieniach		
Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla dzieci i młodzieży o skutkach używania substancji psychoaktywnych	- placówki oświatowe - GKRPA	- liczba zrealizowanych działań - liczba uczniów biorących udział w spotkaniach	- zwiększenie wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie uzależnień	- budżet gminy - środki zewnętrzne	2021-2025
Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	OPS GKRPA placówki oświatowe	- liczba osób, które poddały się leczeniu odwykowemu, - liczba osób korzystających ze wsparcia specjalistów - liczba zrealizowanych programów	- zwiększenie pomocy terapeutycznej, prawnej, psychologicznej - prowadzenie działalności profilaktycznej informacyjnej, edukacyjnej	- budżet gminy	2021-2025
Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej	OPS ZI	- liczba NK - liczba posiedzeń ZI - liczba posiedzeń grup roboczych - liczba udzielonej pomocy - liczba udzielonych porad - liczba udzielonych informacji	- prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty” - udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową - diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie gminy - podniesienie poziomu świadomości mieszkańców na temat zjawiska przemocy	- budżet gminy	2021- 2025
Cel strategiczny nr 5					
Reintegracja zawodowa i społeczna osób długotrwale bezrobotnych					
Cele operacyjne	Realizatorzy	Wskaźniki	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
Działania w zakresie organizacji prac społecznie - użytecznych	PUP	- liczba osób skierowanych na prace społecznie - użyteczne	- wzrost zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych	- środki zewnętrzne	2021-2025

Zaplanowane kierunki działań strategicznych będą wdrażane w zależności od aktualnych możliwości organizacyjnych i finansowych Gminy Trzcińsko - Zdrój, w sposób uwzględniający zdiagnozowane konkretne potrzeby mieszkańców. Zaproponowane działania nie stanowią katalogu zamkniętego, co oznacza, że jeśli w toku realizacji pojawią się nowe pomysły i rozwiązania, to będą brane pod uwagę.

Rozdział 7.

Monitoring i ewaluacja Strategii

Monitorowanie, a więc systematyczna obserwacja oraz kontrola procesów i zjawisk opisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcińsko - Zdrój na lata 2026-2036 jest działaniem niezbędnym, które pozwoli na ocenę jakości zaproponowanych zmian oraz sensowności ich wdrożenia. Celem monitoringu jest regularna ocena przyjętych założeń, osiąganych rezultatów i realizowanych działań.

Organem odpowiedzialnym za wdrażanie, monitoring oraz ewaluację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcińsko-Zdrój będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku- Zdroju.

Rozdział 8.

Zmiany w Strategii

Wobec potencjalnych zmian w wymiarach ogólnokrajowym, regionalnym i lokalnym spowodowanych czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi Strategia ta może ulegać zmianom/uzupełnieniom w drodze stosownej Uchwały Rady Miejskiej w Trzcińsku-Zdroju. Strategia może zostać zmieniona czy uzupełniona na wniosek Burmistrza lub Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju. Przesłankami do wprowadzenia zmian mogą być sugestie funkcjonujących na terenie gminy organizacji, podmiotów gospodarczych lub poszczególnych mieszkańców.

Rozdział 9.

Podsumowanie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcińsko- Zdrój na lata 2026-2036 jest dokumentem stanowiącym o realizowaniu lokalnej polityki społecznej. W Strategii zostały określone zadania, cele i kierunki działań oraz dystrybucja środków koniecznych do realizacji tego ważnego dokumentu. Celem Strategii będą długofalowe działania przeciwdziałające niekorzystnym zjawiskom społecznym i ukierunkowane poprawę jakości życia mieszkańców gminy. Planowane sposoby zaspokajania potrzeb mieszkańców są kontynuacją istniejącego systemu wsparcia i umożliwiają ewentualne uzupełnienie tego systemu o nowe rozwiązania.

Ustawa o pomocy społecznej zakłada, że działania podejmowane w ramach Strategii powinny doprowadzić do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin, a także do ich integracji ze środowiskiem. Strategia ma przede wszystkim na celu stworzeniu lokalnego systemu rozwiązywania problemów społecznych.

Cele strategiczne i kierunki działań sformułowane zostały w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień i sytuację na lokalnym rynku pracy. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zakłada rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej. Dokument przygotowywany został z uwzględnieniem rekomendacji Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, wynikających z realizowanego na zlecenie Ministerstwa przez ekspertów Fundacji Polskiej Akademii Nauk w Lublinie projektu „STRATEGOR”.

Spis tabel.

Tabela nr 1. Zgodność z dokumentami strategicznym

Tabela nr 2. Liczba mieszkańców gminy Trzcińsko – Zdrój w latach 2021-2024

Tabela nr 3. Liczba zgonów i urodzeń

Tabela nr 4. Migracje w gminie Trzcińsko- Zdrój

Tabela nr 5. Liczba mieszkań komunalnych

Tabela nr 6. Placówki oświatowe

Tabela 7. Liczba uczniów, którym przyznano stypendia i kwota stypendiów

Tabela nr 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2021-2024

Tabela nr 9. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej- liczba rodzin

Tabela nr 10. Asystenci rodziny w gminie w latach 2022-2024

Tabela nr 11. Usługi opiekuńcze

Tabela nr 12. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2021-2024

Tabela nr 13. Świadczenia rodzinne w latach 2021-2024

Tabela nr 14. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Tabela nr 15. Osoby bezrobotne w gminie Trzcіńsko-Zdrój zarejestrowane w PUP

Tabela nr 16. Dane liczbowe dot. zjawiska przemocy

UZASADNIENIE

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 16b oraz art. 17 ust. 1, pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zgodnie z tymi przepisami do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Dokument ten pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej, określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do zapobiegania, rozwiązania lub zminimalizowania negatywnych zjawisk społecznych.

Opracowany program jest podstawowym materiałem do podejmowania szczegółowych działań w zakresie realizacji polityki społecznej Gminy Trzcianko-Zdrój.

Mając na uwadze powyższe podjęcie uchwały jest uzasadnione.